

Národný projekt Šanca na návrat 2

Informačný leták

www.sancanavrat.sk



Spolufinancovaný
Európskou úniou



PROGRAM
SLOVENSKO



MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY



Zbor väzenskej
a justičnej stráže

ŠANCA
NA NÁVRAT

O projekte

Prijímateľom je **Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže**
Operačný program: Program Slovensko

Popis projektu

Hlavným cieľom národného projektu je inovatívna, komplexná a systémová podpora cieľovej skupiny fyzických osôb v nepriaznivej sociálnej situácii, so zameraním sa na zníženie rizika ich sociálneho vylúčenia a zlepšenie predpokladov na ich aktívne začlenenie na trhu práce.

V rámci národného projektu budú vytvorené a prostredníctvom NO (nástupných oddielov) a VODD (výstupných oddielov) partnerských ústavov na výkon trestu odňatia slobody a v spolupráci s partnermi overia inovatívne aktivity ako súčasť systému komplexnej podpory, najmä v prípade znevýhodnených skupín klientov.

Partneri

Do národného projektu sú ako partneri zapojení:

- všetky ústavy na výkon trestu odňatia slobody na Slovensku,
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny prostredníctvom všetkých úradov práce, sociálnych vecí a rodiny na území Slovenska
- ako aj Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Dĺžka realizácie

- 09/2023– 07/2029

Celkový rozpočet

- 17 997 236,98 €

Kľúčové merateľné ukazovatele

- 75 osôb poskytujúcich sociálne alebo asistenčné služby
- 4600 účastníkov, ktorí úspešne ukončili intervenciu
- 1 nové, inovatívne systémové opatrenie



Vedeli ste, že ...

Národný projekt Šanca na návrat 2 sa v súčasnosti realizuje vo všetkých ústavoch na výkon väzby a ústavoch na výkon trestu odňatia slobody v rámci celej Slovenskej republiky.

Na Slovensku je celkovo 18 ústavov na výkon trestu odňatia slobody a ústavov na výkon väzby, z toho 10 ústavov na výkon trestu odňatia slobody (ÚVTOS) a 8 ústavov na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody (ÚVV a ÚVTOS). Najstarším väzenským zariadením je ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, prestavaný v roku 1855 z pôvodnej historickej pevnosti Leopoldov na väznicu.

K inovatívnym aktivitám patria informačno-poradenské služby

Pre osoby **v nástupných oddieloch** (NO) budú zamerané na diagnostiku sociálnych problémov, rizík a potrieb po nástupe do výkonu trestu odňatia slobody a na základe získaných údajov budú stanovené programy pre zachovanie a udržanie sociálnej kondície klientov.

Pre osoby **vo výstupných oddieloch** (VODD) budú zamerané na komplexnú sociálnu podporu klienta pri prechode do spoločnosti a budú smerovať k uplatneniu sa na trhu práce, riešeniu závislostí, k podpore finančnej gramotnosti a sociálneho ukotvenia prostredníctvom práce s rodinnými príslušníkmi či blízkymi osobami.

Hlavné aktivity

Hlavnou aktivitou národného projektu je **resocializácia, posilnenie kľúčových kompetencií a aktívne začlenenie** fyzických osôb v nepriaznivej sociálnej situácii do spoločnosti, na trh práce a zlepšenie ich prístupu k sociálnym službám.

Podaktivity

Zníženie rizík sociálneho vylúčenia klientov a zlepšenia predpokladov na ich aktívne začlenenie sa realizuje v rámci **šiestich podaktivít**:

- Odborná koordinačná činnosť riadiaceho výboru
- Vytváranie a poskytovanie informačno-poradenských služieb pre klientov
- Zavádzanie a modifikácia štandardizovaných vzdelávacích programov
- Digitalizácia služieb, programov a elektronické nástroje prispievajúce k procesu resocializácie
- Evaluácia národného projektu
- Vzdelávanie odborného personálu.



Ústavy, v ktorých sa realizuje národný projekt Šanca na návrat 2

Ústavy	Celková kapacita	Kapacita výstupného oddielu
Ústav na výkon trestu odňatia slobody Levoča	112	7
Nemocnica pre obvinených a odsúdených a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Trenčín	177	6
Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Žilina	208	4
Ústav na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová	349	12
Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok	378	12
Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica	397	8
Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Nitra	407	7
Ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany	517	25 + 4 (mladiství)
Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom	704	15
Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Prešov	715	13
Ústav na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce	747	20
Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Košice	765	12
Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová	771	25
Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Bratislava	773	41
Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca	804	40
Ústav na výkon trestu odňatia slobody a výkon väzby Ilava	846	42
Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Leopoldov	1 408	31
Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou	1 433	40

Nástupný oddiel (NO)

V rámci už **zrealizovaného národného projektu Šanca na návrat** boli do realizácie zapojené viaceré kategórie odsúdených vo všetkých stupňoch strázenia vrátane mladistvých odsúdených. **Primárnym cieľom bolo umiestnenie odsúdeného do VODD a jeho intenzívna príprava na prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.**

Prípravu odsúdeného na prepustenie je nutné chápať v širšom kontexte - proces resocializácie začína dňom nástupu do výkonu trestu odňatia slobody v NO.

Adaptačný proces na podmienky výkonu trestu možno považovať za dôležité obdobie, v ktorom je nevyhnutné intenzívne vplývať na odsúdeného najmä v smere zmeny životného štýlu a k tomu smerovať aj celý proces zaobchádzania počas výkonu trestu odňatia slobody.

V rámci **pobytu v NO je nevyhnutné intenzívne zaobchádzať s odsúdenými** nielen s dlhými, ale rovnako aj s krátkymi trestami, kde **odborný personál mapuje problémové oblasti a vytvára podmienky a modelové situácie**, ktorým odsúdení čelia v spojitosti s výkonom trestu odňatia slobody a budú im čeliť aj po skončení výkonu trestu odňatia slobody.

Prítomnosť sociálneho kurátora otvára možnosti spolupráce s rodinou v smere odborného poradenstva a podpory. Intenzívna príprava odsúdených na podmienky výkonu trestu odňatia slobody sa o.i. bude orientovať aj na oblasť zamestnávania.

Výstupný oddiel (VODD)

V zmysle aktuálne platnej legislatívy výkon trestu odňatia slobody vo výstupnom oddiele radíme do kategórie špecializovaného výkonu trestu odňatia slobody, ktorý sa vykonáva v špecializovaných oddieloch.



V zaobchádzaní s odsúdenými osobami **kladieme dôraz najmä na poradenstvo, nácvik sociálnych zručností, pracovné uplatnenie a v prípade predpokladu pozitívnych dôsledkov – zintenzívnenie kontaktu s pôvodným sociálnym prostredím.**

Aktivity sú zameriavané najmä na poskytovanie potrebných praktických informácií o spoločenskom živote, o možnostiach ďalšieho vzdelávania, o možnostiach zamestnať sa, ale aj základoch finančnej gramotnosti a pod. Odsúdenej osobe sa umožní získať potrebné informácie a praktické zručnosti uľahčujúce návrat do občianskeho života.

Podaktivity národného projektu Šanca na návrat 2

1. Odborná koordinačná činnosť riadiaceho výboru

V rámci implementácie národného projektu Šanca na návrat 2 bolo **vytvorené prierezové zoskupenie prijímateľa, partnerov, zástupcov verejných inštitúcií a mimovládneho sektora**, na koordináciu príprav a odbornú implementáciu, hodnotenie vypracovaných metodík, resocializačných programov a nástrojov plnohodnotného sociálneho začleňovania klientov. **Riadiaci výbor má 13 členov**, pozostáva z predsedu, dvoch podpredsedov, ďalších členov a tajomníka, ktorých vymenúva a odvoláva generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže (ZVJS).

Členstvo v riadiacom výbore je **čestnou funkciou**.

Cieľom podaktivity je vytvárať synergie a prepájať partnerov a externých poskytovateľov služieb, ktorí budú poskytovať poradenstvo a vzdelávanie.

2. Vytváranie a poskytovanie informačno-poradenských služieb

V rámci implementácie národného projektu Šanca na návrat 2 je realizovaná **aktívna podpora odsúdených v adaptačnom procese** v nástupných oddieloch na podmienky a dopady výkonu trestu odňatia slobody a následnej kontinuity v štandardnom výkone trestu odňatia slobody vo výstupných oddieloch intenzívnou podporou pred prepustením **s cieľom napomôcť ich lepšiemu sociálnemu začleneniu a uplatneniu sa na trhu práce**.

Cieľom podaktivity je zmierniť dopady sociálneho vylúčenia a predchádzať recidíve páchania trestnej činnosti prostredníctvom implementovaného adaptačného procesu v nástupných a výstupných oddieloch.

Prehĺbenie a rozšírenie záberu intervencií z už realizovaného projektu predstavuje vytvorenie **nových inovatívnych systémových opatrení** a ich implementáciu zameranú na integrovaný prístup ku klientom a ich najbližšiemu okoliu v 18 nástupných oddieloch, resp. nástupných izbách/celách a v 18 výstupných oddieloch, resp. výstupných izbách/celách.



Vedeli ste, že ...

Národný projekt Šanca na návrat 2 pokrýva všetky skupiny väznených osôb (muži – ženy - mladiství), osobitne ženy v partnerských ústavoch Levoča, Nitra – Chrenová a Sučany a mladiství v ústave Sučany.

Podaktivity národného projektu Šanca na návrat 2

3. Zavádzanie a modifikácia štandardizovaných vzdelávacích programov

Realizované sú aktivity smerujúce ku vytvoreniu, zavedeniu a modifikácii štandardizovaných vzdelávacích programov vedúcich k získaniu, obnove alebo posilneniu kľúčových kompetencií potrebných k sociálnemu začleneniu a predchádzaniu recidíve s ohľadom na riziká a potreby odsúdených osôb najmä v oblastiach:

- rodina a vzťahy odsúdených osôb,
- rizikové skupiny zo segregovaných komúnít,
- zamestnanosť odsúdených osôb,
- závislosti odsúdených osôb,
- finančná gramotnosť odsúdených osôb,
- radikalizácia a extrémizmus odsúdených osôb,
- násilie v partnerských vzťahoch a
- zmena hodnotového systému a postojov.



Cieľom podaktivity je získanie, obnova alebo posilnenie kľúčových kompetencií potrebných k sociálnemu začleneniu a predchádzaniu recidíve.

4. Digitalizácia služieb, programov a elektronické nástroje prispievajúce k procesu resocializácie

Cieľom podaktivity je aplikácia a využitie moderných IKT nástrojov v procese resocializácie.

Pre partnerské ústavy budú vytvorené nové inovatívne systémové opatrenia zamerané na integrovaný prístup k odsúdeným a ich najbližšiemu okoliu, s dôrazom na online vzdelávanie, vzdelávanie prostredníctvom kiosku (napr. zadávanie nových vzdelávacích obsahov, konkrétnych testov, kvízov a úloh priamo zo strany spolupracujúcich lektorov s okamžitou spätnou väzbou) a desenzitizáciu k záťažovým situáciám (napr. formou online vzdelávania s inými skupinami osôb z prostredia mimo výkonu trestu odňatia slobody).

V rámci prepojenia informácií z penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti bude rozšírený a dopracovaný **Individuálny akčný plán sociálneho začlenenia pre partnera MS SR**, najmä probačných pracovníkov. Témou podaktivity bude tiež problematika bezpečného internetu, s cieľom využiť dostupné Webex boardy v ústavoch aj na vzdelávanie pre odsúdené osoby formou sprístupnenia vzdelávacích odkazov/aplikácií.

Táto podaktivita zabezpečí dáta na účely merania úrovne kompetencií odsúdených pred a po absolvovaní programov.

Podaktivity národného projektu Šanca na návrat 2

5. Evaluácia národného projektu

V rámci implementácie národného projektu Šanca na návrat 2 je potrebné zabezpečovať systematické pravidelné hodnotenie aktuálneho stavu poskytovaných služieb a nových navrhovaných riešení a aktivít národného projektu, naplniť očakávané ciele a zhodnotiť systém riadenia procesu implementácie.

Cieľom podaktivity je identifikácia prínosov realizácie národného projektu pre cieľové skupiny a posúdenie účinnosti, účelnosti a správnosti zacielenia aktivít na potreby účastníkov projektu.

Podaktivita bude vytvárať alebo modifikovať nástroje na hodnotenie rizika recidívy aj pre potreby odsúdených mimo výkonu trestu odňatia slobody, jednotnú metodiku sledovania recidívy naprieč všetkými relevantnými rezortmi a vyhodnocovať dopady komplexnej podpory osôb vo výkone trestu odňatia slobody a po prepustení na slobodu, zameranej na zníženie rizika ich sociálneho vylúčenia.

Na pravidelnej dvojročnej báze bude realizované evaluačné podujatie, v rámci ktorého budú pozvaní relevantní aktéri mimo projektového tímu za účelom predstavenia a vyhodnotenia efektivity aktuálnej implementácie a formulácie odporúčaní pre ďalší vývoj projektu.

6. Vzdelávanie odborného personálu

Cieľom podaktivity je zvyšovanie odborných kompetencií súvisiacich so zavádzaním nových inovatívnych systémových opatrení v oblasti väznenstva.

Realizované budú opatrenia smerované na zvýšenie kvality správy a efektívnosti služieb poskytovaných orgánmi verejnej moci.

Vzdelávanie odborného personálu bude realizované komplexne prostredníctvom aktivít v oblasti motivácie, komunikácie, dynamickej bezpečnosti, riadenia ľudských zdrojov, lektorských zručností, riešenia konfliktov, zaobchádzaní s problémovými osobami, efektívneho riešenia problematiky súvisiacej s novými inovatívnymi systémovými opatreniami zameranými na integrovaný prístup ku klientom a ich najbližšiemu okoliu.

Vedeli ste, že

Zohľadnený bude princíp rovnosti žien a mužov a princíp nediskriminácie tak, aby nedochádzalo k znevýhodneným podmienkam pre akúkoľvek skupinu osôb a aby boli vytvorené podmienky prístupnosti aj pre osoby so zdravotným postihnutím k fyzickému prostrediu, k informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti.



Zahrnutie probačných programov:

U danej skupiny osôb je potrebná počas výkonu probácie kontrola, organizovanie a výkon probačných programov, ktorých súčasťou sú uložené povinnosti a obmedzenia, kontrola uložených trestov alebo obmedzení, ktorých súčasťou je probačný alebo ochranný dohľad, organizovanie a koordinovanie a výkon trestu povinnej práce a trestu domáceho väzenia.

Posilnenie výkonu probácie v spomínaných oblastiach je v národnom projekte plánované v kontexte aplikácie akreditovaných a štandardizovaných resocializačných programov.

Do odstraňovania kumulovaných rizikových faktorov opakovaného sociálneho zlyhania a sociálneho vylúčenia je rovnako potrebné zahrnúť aj odsúdených z oblasti nespojenej s uložením a výkonom trestu odňatia slobody a to v kontexte jeho alternatív, najmä v prípadoch uloženia podmienenečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody.

Prehľad trestnej agendy za roky 2021 - 2023

	Celkovo	Podmienečný trest (%)	Nepodmienečný trest (%)	Trest domáceho väzenia (%)	Trest povinnej práce (%)	Peňažný trest (%)
2021	30 985	14 357 (46,33%)	5 076 (16,38%)	51 (0,16%)	922 (2,98%)	2 413 (7,79%)
2022	33 086	15 525 (46,92%)	5 215 (15,76%)	41 (0,12%)	1 187 (3,59%)	2 606 (7,88%)
2023	31 047	14 708 (47,37%)	5 027 (16,19%)	51 (0,16 %)	1 400 (4,51%)	2 153 (6,93%)

Vedeli ste, že

Súdy v roku 2023 spolu **odsúdili 23 963 osôb** za 27 275 spáchaných trestných činov a 28 135 spáchaných skutkov.

Najčastejšie ukladaným trestom bol **trest odňatia slobody s podmienenečným odkladom jeho výkonu**.

Trest domáceho väzenia bol uložený 51 osobám a trest povinnej práce 1 400 osobám.

Z celkového počtu odsúdených bolo 3 935 žien, 1 031 mladistvých a 9 109 recidivistov.

V roku 2023 bolo na probáciu pridelených 7 874 osôb.



Mobilná aplikácia HOLUP:

Mobilná aplikácia HOLUP je podporná aplikácia vyvinutá v rámci implementácie národného projektu špeciálne pre prepustené osoby. Je pomocníkom na slobode, pomôže získať praktické informácie, ktoré uľahčia komunikáciu s úradmi, riešenie problémov, hľadanie práce či ubytovania.

Je pokračovaním aplikácie, ktorá je dostupná na kiosku vo výstupnom oddiele.

Čo nájdete v aplikácii?

- tisíce pracovných ponúk, ktoré nevyžadujú čistý register trestov a možnosť reagovať na ne (prepojenie s portálom Profesia.sk)
- možnosť vytvoriť si životopis a rozposlať ho zamestnávateľom
- viac ako 100 možností sociálneho ubytovania po celom Slovensku
- všetky vaše údaje z kiosku – životopis, uložené pracovné ponuky či ubytovne

Ako vie aplikácia pomôcť?



Máte nárok na príspevok? Na aký úrad musíte ísť? V radách a tipoch nájdete veľa praktických informácií.



Vytvorte si vlastný životopis a rozpošlite ho možným zamestnávateľom priamo z aplikácie.



Vyhľadávajte pracovné ponuky na celom Slovensku a uchádzajte sa o ne.



Ak potrebujete dočasné ubytovanie, v aplikácii nájdete viac ako 100 lacných ubytovaní po celom Slovensku.

Stiahnite si HOLUPa do mobilu



HOLUP pre Android



HOLUP pre iPhone

Vedeli ste, že národný projekt Šanca na návrat 2 je pokračovaním úspešného projektu Šanca na návrat ?

Výnimočné medzinárodné ocenenie národného projektu Šanca na návrat

ZVJS je členom „Európskej organizácie väzenských a nápravných služieb“ (EuroPris). Jednou z foriem, ktorú v rámci spolupráce aktívne využívame, je medzinárodná výmena informácií umožňujúcich využívanie inovatívnych prístupov na základe dôkazov a dobrej praxe. Ako nástroj šírenia príkladov dobrej praxe EuroPris využíva udeľovanie cien za najinovatívnejšie projekty v európskych väzenských a nápravných zariadeniach pod názvom „Prison Achievement Award“. Práve implementácia projektu Šanca na návrat v našom historicky najstaršom ústave v Ilave bola vybraná medzi päť najinovatívnejších projektov nominovaných európskymi väzenskými službami za rok 2023. Predstavuje to pre nás významné ocenenie našej doterajšej práce a znak správneho smerovania do budúcnosti.



V úspešnom trende pokračuje aj projekt Šanca na návrat 2

Európska cena za prevenciu kriminality za rok 2024



Počas zasadnutia Rady vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality, bolo do rúk projektovému manažérovi NP ŠNN 2, ako zástupcovi projektu, udelené ocenenie Európska cena za prevenciu kriminality (ECPA) za rok 2024. Na základe hodnotenia projektu sa výhercom národného kola ECPA 2024 stal projekt „Šanca na návrat“. Vyzdvihnutý bol inovatívny prístup projektu.



Kontakty

Radi by ste sa o projekte dozvedeli viac? Ak je vaša odpoveď áno, prípadne máte akékoľvek iné otázky, neváhajte nás kontaktovať. Radi vám ich zodpovieme na nižšie uvedených kontaktoch.

Šanca na návrat 2

národný projekt

Tu sídlime

Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia
slobody Bratislava
Chorvátska 5,
812 29 Bratislava 1

Korešpondenčná adresa

Generálne riaditeľstvo
Zboru väzenskej a justičnej stráže
Šagátova ul. č. 1
813 04 Bratislava

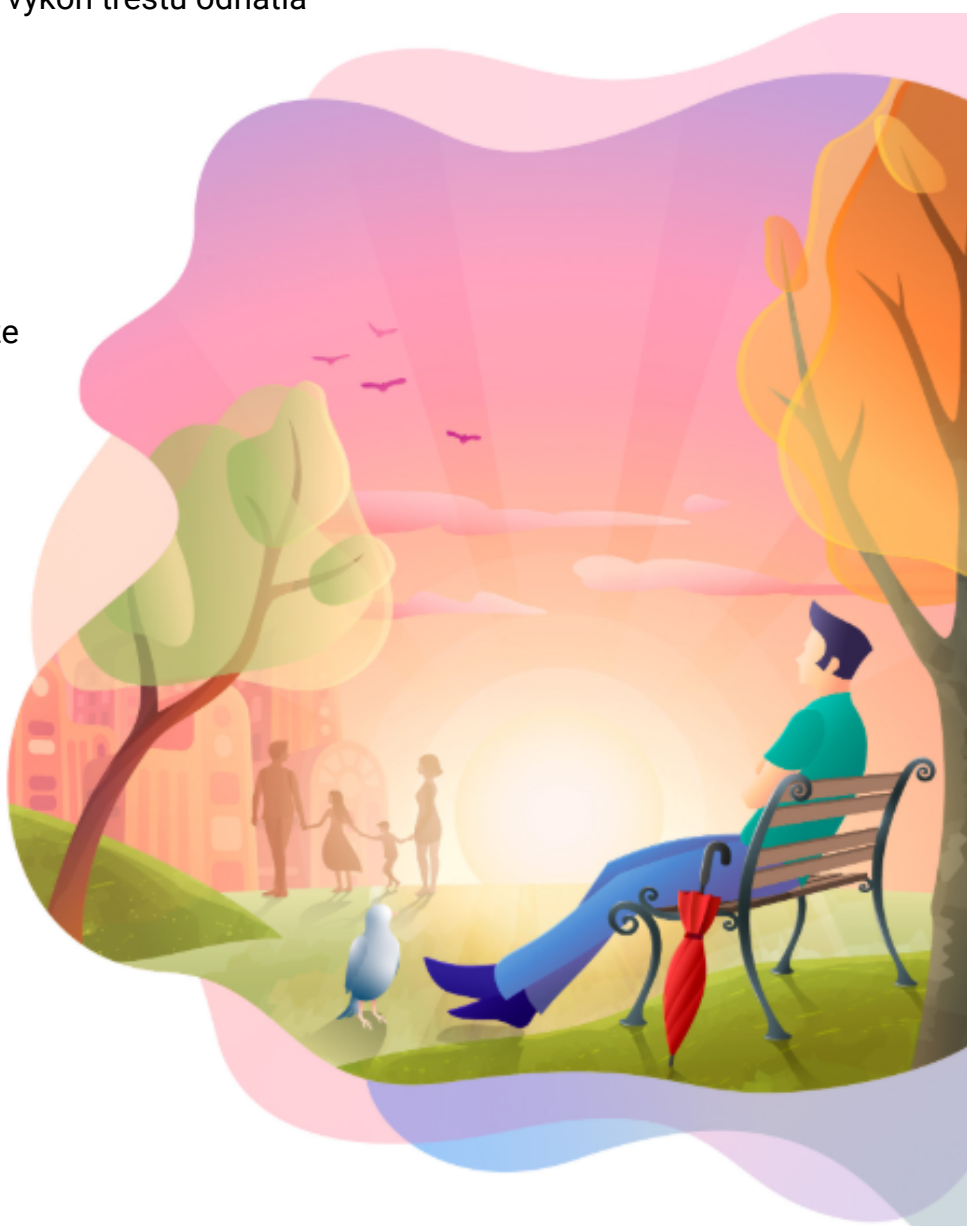
E-mailový kontakt

sancananavrat@zvjs.sk
info@sancananavrat.sk

Webové sídlo

www.sancananavrat.sk

© 2025



Spolufinancovaný
Európskou úniou



PROGRAM
SLOVENSKO



MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY



Zbor väzenskej
a justičnej stráže

ŠANCA
NA NÁVRAT